

[Aksel Larsen.]

tionale forhandlinger og afvisning af atomvåbens og langtrækkende raketters placering på dansk territorium.

Siden Parismødet er der jo imidlertid sket adskilligt, bl. a. at den tyske forbunds- dag mod den socialdemokratiske oppositions stemmer har vedtaget kansler Adenauers forslag om, at hvis NATO ønsker det, så vil Vesttyskland ikke modsætte sig at få atomvåben og langtrækkende raketter stillet til rådighed. På baggrund af dette var det mig noget ubegribeligt, at stats- og udenrigsministeren i den bevægede debat herhjemme før NATO-mødet i København kunne hævde, at dette ikke var en sag, der angik NATOs udenrigsminister- råd. Den højtærede minister husker sikkert Clemenceaus udtalelse om, at krig er en alt for alvorlig sag til, at man kan overlade den til generalerne. Den højtærede minister synes da også at være tilbøjelig til ikke at ville overlade til vore hjemlige generaler at bestemme omfanget og arten af og omkostningerne ved en dansk militærordning. Så kan han da heller ikke være af den mening, at man skal lade NATO-generalerne i Paris — eller hvor de nu måske flytter hen — afgøre, om Vesttyskland skal have de atomvåben, som selv hr. Adenauers flertal i forbundsdagen ikke har vovet at bede om, men kun udtrykt villighed til at modtage, hvis NATO beslutter det.

Forud for NATO-mødet havde stats- og udenrigsministeren deltaget i det nordiske udenrigsministtermøde i Stockholm i marts og underskrevet dets erklæring om muligheden for og nødvendigheden af i en be- grænset tid eller indtil videre at få standset prøvesprængningerne med atomvåben, at få påbegyndt nedrustningen og få gjort forsøg med etapevis at behandle spørgs- målet om regionale nedrustningsforanstalt- ninger i Europa. Bortset fra en vis officers- klike og den mere og mere hæmmingsløse berlingske bladkoncern har stats- og uden- rigsministeren — og det ved han — tilslut- ning hertil fra hele Danmark.

Med regionale nedrustningsforanstaltning- er i Europa tænkes der fornuftigvis på en plan som den polske udenrigsminister Rapa- ckis om en atomvåbenfri zone omfattende begge tyske stater, Czekoslovakiet, Polen og måske også andre lande eller dele af andre lande. Jeg har da også opfattet ministerens udtalelser her i fredags sådan, at han stadig er sympatisk stemt over for denne plan, eventuelt og helst suppleret med den norske statsminister Gerhardsens plan om overhovedet militært at udtynde en sådan zone.

Det turde være mere end klart, at en atom- og raketbevæbning af Vesttyskland vil være ensbetydende med at lægge gift for denne plan, som kunne betyde så umådelig meget for fredens sikring i Europa. Derfor synes jeg, at NATO-mødet burde have taget stilling; derfor synes jeg, at Danmarks stats- og udenrigsminister ikke burde undvige stillingtagen ved hjælp af uholdbare talemåder om Vesttysklands suve- rænitet. Men enhver kan naturligvis se, at situationen på NATO-mødet var vanskeliggjort derved, at USAs udenrigsminister, nøjagtigt 4 dage før rådsrådet åbnedes, brutalt og totalt havde afvist blot at for- handle om Rapackiplanen. Herved er igen dokumenteret, at medlemslandene i Atlant- pagten ikke har den reelle indflydelse på NATOs politik, som det formelt siges de har, eftersom stormagten i NATO ved selv- stændige og egenrådige handlinger skaber fuldbyrdede kendsgerninger og derved på- tvinger eller søger at påtvinge de øvrige lande sin udenrigspolitik.

Ifølge stats- og udenrigsministeren har den danske regering ment at burde indtage det standpunkt, at man for at komme videre frem bør koncentrere sig om be- grænsede forslag, der kan løses et efter et i etaper. Dette er så rigtigt, som det er sagt. Men hvorfor vil den højtærede mini- ster så være inkonsekvent og gentage de indvendinger, USA har fremført mod Ra- packiplanen, nemlig at den ikke udelukker atomkrig, ikke skaber en fuldt ud forsvarlig